

POSUDEK

Pověřeného akademického pracovníka na rigorózní práci Mgr. Miloše Kravciva „Právní režim kontroly zbrojení v souvislosti s kosmickým prostorem“ předloženou na Univerzitě Karlově Právnické fakultě

Rigorózní práce je členěna na úvod, šest částí a závěr. Rigorózní práce má rozsah 106 stran od úvodu po závěr. Práce byla odevzdána v srpnu 2022 (datum uzavření rukopisu 12. 8. 2022). Rigorózní práce je věnována problematice mezinárodního kosmického práva se zaměřením na problematiku mírového využívání kosmického prostoru.

V první kapitole se nejprve uchazeč zabývá problematikou delimitace kosmického prostoru. V následující kapitole se zaměřuje na historii a prameny kosmického práva. Pokud jde o historii rozděljuje jí na vývoj do roku 1957 a na historii kosmického práva po roce 1957. V této souvislosti se zabývá i myšlenkou vzniku obyčejových pravidel ve vztahu ke kosmu. Jaký je názor uchazeče na vznik obyčejové normy, že nejnižší oběžné dráhy okolo Země na kterých jsou umístěny kosmické objekty se nacházejí již v kosmickém prostoru?

Následně je v práci vymezen pojem využívání pro mírové účely a výlučně pro mírové účely. Daný pojem je různě vykládán v teorii jako nevojenský či neagresivní. Autor konstatuje, že pojem mírový není jednoznačný (str. 36). V souvislosti s výlučně mírovým využíváním Měsíce a jiných nebeských těles dospívá při výkladu čl. IV odst. 2 Kosmické smlouvy z roku 1967, že výčet zakázaných činností tam uvedených je taxativní (str. 59). Toto své tvrzení by měl uchazeč vysvětlit. Z hlediska zákazu umístování jaderných a jiných zbraní hromadného ničení v kosmickém prostoru je v práci přínosný výklad autora o částečných oběžných drahách (str. 55). V této souvislosti je významná i otázka co se rozumí pod umístěním na oběžnou dráhu v části 6 (str. 86).

Ve své práci se v souvislosti se zkoumanou problematikou autor zabývá i otázkou zákazu hrozby a použití síly jak je obsažena v Chartě OSN v čl. 2 odst. 4 a konstatuje že pojetí síly může vedle ozbrojené síly zahrnovat i jiné projekce síly (str. 52). V této souvislosti odkazuje i na čl. 41 Charty OSN. Svě úvahy by měl vysvětlit. V části věnované mírovému využívání kosmického prostoru a nebeských těles dle Dohody o Měsíci popisuje příslušný čl. 3 Dohody o Měsíci. V čl. 3 odst. 2 je i zákaz jakékoli jiné nepřátelské akce nebo hrozby nepřátelské akce (str. 62). Daný zákaz nerozebírá, bylo by však vhodné, aby se k danému pojmu při ústní obhajobě vyjádřil. Tyto pojmy (zejména síla) mají význam i v souvislosti s návrhem Ruska a ČLR smlouvy o prevenci umístění zbraní v kosmickém prostoru a hrozby

nebo použití síly v kosmickém prostoru v části 6 rigorózní práce. Daný návrh autor kriticky hodnotí. Mimo jiné uvádí, že zásadním problémem definice zbraně v kosmickém prostoru je podle něj její vymezení čistě dle jejího účelu (str. 86). V souvislosti s návrhem si uchazeč klade i otázku zda do právní regulace zahrnout jen prostředky umístěné v kosmickém prostoru nebo i pozemní prostředky ASAT (proti družicové zbraně). Konstatuje také, že je to hlavní námitka USA proti návrhu, které zdůrazňují nutnost zaměřit se na pozemní systémy ASAT (str. 105), vzhledem k tomu, že v kosmickém prostoru v současnost žádné zbraně nejsou.

Pokud jde o hodnocení, práce má logickou strukturu, uchazeč kvalifikovaně rozebral zvolenou problematiku. Je zřejmé, že se s danou problematikou podrobně seznámil a osvojil si jí. Z práce je zřejmé zaujetí a zájem autora o danou problematiku. Uchazeč prokázal svou schopnost pracovat s příslušnými dokumenty a literaturou a ty použít na zvolené téma. V tomto směru rigorózní práce naplňuje zcela své poslání. Autor se zabývá aktuálním tématem, při jeho uchopení formuluje i vlastní názory. Rozebírá a hodnotí názory nauky. Při zpracování své práce čerpal uchazeč z dokumentů a publikací, zejména v anglickém jazyce, vychází ale i z české literatury věnované zvolenému tématu. Z formálního hlediska je práce napsána srozumitelným jazykem.

Rigorózní práce splňuje požadavky kladené na tyto práce a **doporučuji** jí k ústní obhajobě. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se uchazeč zaměřil na otázky a připomínky obsažené v posudku.

V Praze dne 18. 11. 2022

prof. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.